

ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI
BARTOLOMEJ

ROČNÍK XXXII.

ČÍSLO 8

AUGUST 2024

Skúste a presvedčte sa

Správa z charity - Letné tábory - Odpustová slávnosť - Škapuliarska púť
Pán je dobrý - Cesta k dokonalosti - Potulky Českom - Plavba sv. Pavla

Privítanie pána kaplána Ota Dokoupila, 1. júla 2024

Uvedomme si vždy nanovo Božiu dobrotu

Veľmi rád sa zapájam do spevu rezponzória, keď organista predspevuje: „*Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán.*“ (Ž 34,9) Uvedené zvolanie ma vždy vyburcuje nanovo si uvedomiť Božiu dobrotu.

Aj keď stále počujeme o vojnách, nepokojoch, prírodných katastrofách či ľudských tragédiách, znovu a znovu si uvedomujem, že aj o tejto pravde platia Pavlove slová, ktorý hovorí, že „*teraz Boha vidíme len nejasne, akoby v zrkadle; no potom z tváre do tváre. Teraz poznávam iba čiastočne, ale potom budem poznať tak, ako som aj ja poznaný*“ (porov. 1Kor 13,12).

Ježišovi súčasníci sa s Božou dobrotou stretli hneď na začiatku Ježišovho verejného účinkovania v Káne Galilejskej, keď Ježiš premenil vodu na víno. Keď starejší ochutnal vodu premenenú na víno - on nevedel, skade je, ale obsluhujúci, čo načierali vodu, to vedeli -, zavolať si ženicha a vravel mu: „*Každý človek podáva najprv dobré víno a horšie až potom, keď si hostia upili. Ty si zachoval dobré víno až doteraz.*“ (Jn 2,9-10) Skúsenosť starejšieho a svadobných hostí nám naznačuje, že poznať niečo značí mať s tým konkrétnu skúsenosť.

Slovo presvedčte sa nám zase zreteľne približuje stretnutie Ježiša s apoštolmi vo večeradle po zmŕtvychvstaní. Keď ich videl zmätených a ustrašených, obrátil sa na nich s výzvou: „*Čo sa ťakáte a prečo vám srdcia zachvacujú také myšlienky? Pozrite na moje ruky a nohy, že som to ja! Dotknite sa ma a presvedčte sa! Ved' duch nemá mäso a kosti - a vidíte; že ja mám.*“ (Lk 24, 38-39) A tak výraz presvedčiť sa znamená overenie si, či daný názor, udalosť, dôvody sú pravdivé a daný fakt prijímam za svoj, lebo som si to overil. Práve takto argumentuje v Liste Rimanom apoštol Pavol o Abrahámovi, keď napísal: „*A nezapochyboval nedôverčivo o Božom prisľúbení, ale posilnený vierou vzdával Bohu slávu, pevne presvedčený, že má moc aj splniť, čo prisľúbil. Preto sa mu to počítalo za spravodlivosť.*“ (Rim 4,20-22)

Uvedený verš rezponzória nech nám pripomenie tieto skutočnosti zo života Ježiša, aby sme aj my nadobudli skúsenosť človeka z príbehu Bruna Ferrera:

Ktosi padol do studne a nemohol z nej von. Prešlo okolo neho mnoho ľudí. Dobrosrdečná osoba povedala: „*Je mi ťa naozaj ľúto. Cítim tvoju bolesť.*“

Politik zaangažovaný v sociálnej sfére povedal: „*Bolo to logické, že skôr-neskôr v tej studni niekto skončí.*“

Zbožná duša povedala: „*Do studne padajú len zlí.*“

V podobnom duchu sa vyjadrovali aj ďalší podľa svojho statusu.

Nakoniec išiel okolo Ježiš. Keď videl človeka v studni, chytil ho za ruku a vytiahol von.

Nech sa aj nám pri speve rezponzória „*Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán.*“ znova rozducha srdce odhodlaním stávať sa svedkami Božej dobroty prostredníctvom nášho konania, ktoré bude naplnené vládňosťou, dobrým slovom, úsmevom a ochotou dávať.

Jozef Repko, farár

Výročná správa Charity - domu sv. Vincenta za rok 2023

Charita - dom sv. Vincenta je nezisková organizácia so sídlom na Košovskej ceste 60/19 v Prievidzi. Svoju činnosť vykonáva pod týmto názvom od roku 2011, avšak aktivity nadväzujú na činnosť neziskovej organizácie s pôvodným názvom Charita sv. Vincenta n.o.

Medzi hlavné aktivity charity patria:

- služba spoločného stravovania pre bezprístrešných a iných núdzných,
- zber a výdaj šatstva a obuvi,
- možnosť vykonania osobnej hygieny,
- nocľaháreň počas zimných mesiacov,
- výdaj potravinovej pomoci núdznym.

Zamestnanci a príjmy

Činnosť charity je zabezpečená zamestnancami charity (riaditeľ, kuchár a výpomoc v šatníku) a dobrovoľníkmi. Príjmy charity tvoria príspevky od individuálnych darcov, dotácia z rozpočtu mesta Prievidza, zbierky z kostolov prievidzského okresu, rímskokatolíckej cirkvi (zriaďovateľom charity je farnosť Prievidza-mesto), dotácie na činnosť nocľahárne z Ministerstva práce, sociálnych vecí a rodiny, asignačná daň - tzv. dve percentá z daní, poplatky za stravu a šatník.

Charitné žetóny

Od roku 2017 dala charita do obehu charitné žetóny. Verejnosť si ich môže aj naďalej zaobstarať za príspevok v sume 1 € v sakristiách prievidzských kostolov a u dobrovoľníkov a následne ich darovať núdznym. Za žetóny sa na charite vydáva núdznym strava.

Úspešná rekonštrukcia

Rok 2023 bol na aktivity pre charitu bohatý a významný na zabezpečenie jej fungovania do nasledujúceho obdobia. Podarila sa rozsiahla rekonštrukcia elektroinštalácie v celej budove charity, inštalácia kamerového systému, zabezpečilo sa internetové pripojenie, vybudovanie bezbariérového prístupu a následne i vymalovanie všetkých vnútorných priestorov. V rámci

úprav exteriéru sa rozšírili aj parkovacie plochy a upravil sa vchod do budovy.

Opekačka pre dobrovoľníkov

Dňa 30. septembra 2023 sa konalo prvé spoločné stretnutie všetkých dobrovoľníkov charity na spoločnej opekačke, ktorá bola príležitosťou na rozhovor, ale aj možnosťou pozrieť si vynovené priestory charity po rekonštrukciách.

Bez dobrovoľníkov by činnosť charity nebola možná. Preto im patrí veľké „ďakujeme“. A k poďakovaniu zároveň pripájame i pozvanie pridať sa k tímu dobrovoľníkov pre všetkých, ktorí o dobrovoľníctvo majú záujem. Viac informácií nájdete na www.farapd.sk/charita/ alebo na facebooku charitapd.

Text: Anežka Kútiková

Foto: archív charity

Zľava kuchár Vladimír Pavlove a riaditeľ charity Milan Petráš.

Do Domu Otca

Dňa 15. júla 2024 vo veku 89 rokov zomrela pani Gabriela Bezáková, mama arcibiskupa Róberta Bezáka. Pochádzala z neďalekého kraja v okolí Partizánskeho a takmer celý život prežila v Prievidzi. Odjakživa bola súčasťou spoločenstva veriacich v Prievidzi, poznali ju takmer všetci.

Celé desaťročia sme si piaristický kostol bez nej ani nevedeli predstaviť. Denne chodila na sväté omše, v spoločenstve sa modlila ruženec, obetavo sa starala o chrám (obzvlášť o kvety). V čase vzniku piaristickej školy pomáhala tomuto dielu modlitbami, ale i praktickou pomocou.

Vydávala svedectvo konzistentnosti - z viery či hodnôt (spolu so svojou rodinou) nikdy neustúpila bez ohľadu na politickú či spoločenskú situáciu - tak v časoch, ktoré viere a veriacim nepriali, ale aj keď sa prostredníctvom jej syna Róberta stala jej rodina známou nielen v našom regióne. Vždy bola ochotná pomôcť všade, kde to

bolo potrebné - od modlitby cez vypočutie až po postráženie detí. A aj keď ju život a choroba časom priviedli k rodine do Bernolákova, vždy bola a je „našou“.

Všetci, ktorí sme pani Bezákovú (alebo tetu Gabiku) poznali, vieme, že bola veľmi dobrým človekom a vernou Ježišovou učeníčkou, ktorá svoj život a život svojej rodiny postavila na Skale. Nech jej všetko dobro, ktoré za života vykonala, dobrý Boh hojne odmení. Nech jej svieti večné Svetlo.

Za vd'ačných Prievidžanov Mária Kvetová

Udelenie čestného občianstva mesta Prievidza arcibiskupovi R. Bezákovi v októbri 2013 - za šírenie aktuálneho kresťanského posolstva ľudí dobrej vôle bez rozdielu vyznania a šírenie dobrého mena mesta Prievidza na Slovensku i v zahraničí. (zdroj: TASR)

Výmena hlavného rozvádzača elektriny

V termíne od 15. do 20. júla 2024 sa vo farskom Kostole sv. Bartolomeja uskutočnila výmena rozvádzača HR01 a previedlo sa zapojenie nového. Celkové náklady na realizáciu - projektová dokumentácia skutkového stavu, výmena regulácie kúrenia, rozvádzač RH 01 a elektroinštalačné práce - sa vyšplhali do výšky 20 534,40 €.

K uvedenej výmene sme pristúpili po vypočutí si skutkového stavu rozvádzača podľa súčasných noriem, ktoré predniesol pán farár Jozef Repko na zasadnutí pastoračnej rady 5. februára 2024. Na základe diskusie farská pastoračná rada prijala rozhodnutie, aby sa pristúpilo k tejto výmene a aby rozvádzač splňal požadované parametre podľa súčasných noriem.

Uvedenú skutočnosť mala ešte odsúhlasiť farská ekonomická rada dňa 19. februára 2024. Tá sa vyjadrila, že realizáciu schváli po predložení cenovej ponuky, čo sa aj v júni tohto roka stalo.

Práce previedol pán Veterník s firmou RHR, s.r.o., z Nitrianskeho Rudna.

Príprava sa začala po Veľkej noci. Najskôr bolo potrebné zistiť, v akom stave je rozvádzač a či korešpondujú jednotlivé ističe tomu, čo bolo pri nich uvedené. Zároveň sa označili jednotlivé káble a spísal skutočný stav, keďže dokumentácia k tomu sa už nenachádza v archíve farského úradu. Po tejto prípravnej fáze sa vypracovala cenová ponuka a po jej schválení projektová dokumentácia, na základe ktorej sa previedlo zhotovenie rozvádzača. Súčasťou výmeny rozvádzača bolo aj zmodernizovanie regulácie kúrenia v kostole.

Farnosť Prievidza-mesto

Christiland fest: Čas investovaný do budovania rodiny

Najväčší kresťanský festival pre rodiny s deťmi s názvom Christiland fest navštívili opäť aj mnohí Prievidžania. Už 11. ročník festivalu sa konal od 5. do 7. júla 2024 v Sklenom pri Handlovej. Zúčastnilo sa ho spolu 4100 účastníkov, z toho 2000 detí. Okrem toho na festivale slúžilo 330 dobrovoľníkov.

Festival organizuje a zabezpečuje Koinonia Ján Krstiteľ - Oáza Sklené. Organizátori opäť všetko pripravili tak, aby bol festival časom investovaným do budovania rodiny; tentoraz na tému Dobří pastieri. Atmosféra prijatia a zábavy vytvorila zónu oddychu. Deti spolu s rodičmi mohli

zažiť krásne momenty plné emócií, zážitkov a pohody. Pripravené boli desiatky atrakcií od skákacích hradov, šmýkačiek, toboganov a lanoviek až po tvorivé dielne a maľovanie na tvár. Program dopĺňali stretnutia so šašami, ktorí deti prevádzali témou festivalu, diskusie, sväté omše aj ďalší duchovný program. Festival bol priestorom pre nové impulzy, ktoré pomáhajú k zjednoteniu rodiny. Všetky aktivity boli zároveň pripravené tak, aby sa v nich odovzdávali kresťanské hodnoty.

Určite odporúčam všetkým rodinám prísť o rok zažiť s rodinou tento kúsok neba. Budúci ročník sa bude konať od 4. do 6. júla 2025.

Text a foto: Alojz Vlčko

Duchovná obnova sa niesla v znamení prijatia

Učiteľia z Piaristickej spojenej školy F. Hanáka sa v Nitrianskom Rudne v dňoch 1. - 2. júla zúčastnili duchovnej obnovy s témou Prijatie. Oproti predchádzajúcim rokom zaujala na obnove malá novinka, ktorou bola prítomnosť spoločenstva Joel.

Pod vedením tohto spoločenstva a pátrov piaristov mali zúčastnení učitelia predložené a sprostredkované štyri oblasti dotýkajúce sa danej témy: Prijatie seba, Prijatie druhého, Prijatie okolností a Prijatie Boha. V prvej časti boli učitelia pozvaní zrieknuť sa falošného obrazu o sebe a prijať ten Boží pohľad na človeka. Snažili sa spoznať seba aj prostredníctvom arteterapie, ktorá vyplavuje veci z nášho podvedomia a pomáha nám lepšie pochopiť seba.

Prijatie druhého nadväzuje na prijatie seba a k jeho úspešnosti je potrebné riadiť sa pravidlami rešpektujúcej komunikácie. Dôležité je osvojiť si počúvanie ako návyk, čo sa môže pre učiteľov niekedy javiť ako problém, keďže vo svojej profesii viac rozprávajú.

Prijať okolnosti života nám pomôže, keď zmeníme svoj postoj reaktívneho človeka (rýchlo sa urazí, obviňuje druhých, rýchlo sa nahnevá a povie aj to, čo povedať nechce) na proaktívneho človeka (nie je ľahké ho uraziť, preberá zodpovednosť, premýšľa skôr ako hovorí alebo koná, vždy nájde spôsob, ako niečo dosiahnuť).

Záverečnú tému Prijatie Boha priblížil učiteľom páter Juraj Ďurnek. Jeho prednáška

naliehavo apelovala na srdce každého jedného z nás: „Boh túži, aby sme ho prijali. Bohu záleží na našom srdci. Boh sa správa tak, akoby bol do nás zaľúbený. Boh nám stále preukazuje lásku a priazeň, denno-denne sa uchádza o našu lásku. Boh sa nám dáva ako Dar. Boh chce, aby sme ho chceli pre neho samotného. Nie pre výhody, ale ako odpoveď na jeho lásku k nám. A preto je potrebné nájsť si každý deň čas pre Boha, dať mu vo svojom živote prvé miesto. Vzťah sa buduje stretávaním sa. Nie je dôležitý spôsob stretnutia sa s Bohom, dôležitý je čas jemu darovaný, ktorý vytvára osobný vzťah. A teda prijať Boha znamená, že sa chcem každý deň s Bohom stretnúť. Len stretnutie s Bohom osobne nás premieňa.“

Posilnení Eucharistiou a záverečnou adoráciou sa obnovení učitelia vydali na cestu v ústrety oddychu a regenerácii síl počas prázdnin. Ďakujeme Bohu za požehnaný čas a všetkým zúčastneným za ochotu poslúžiť si navzájom darom slova, úsmevu, spoločného agapé a vzájomnej podpory.

Text: Elena Blašková

Foto: archív piaristickej školy

Festival pre celú rodinu

Od 19. do 21. júla sa v Námestove konal už 33. ročník hudobného festivalu Verím Pane. Ako tradične, zúčastnili sa ho aj viacerí Prieviďžania.

Program sa každý deň začínal sv. omšou a pokračoval koncertmi v amfiteátri či v stane neďaleko Oravskej priehrady. Predstavili sa tu známe i menej známe kapely či interpreti (Sima Magušinová, Felice, Skyva, Dominika Gurbalová, Jana Zubajová, Peter Milenky Band, Monika Ližbetin, Mária Podhradská, Sláva Tkáčová...) a nechýbali ani zaujímavé diskusie (Zasvätení influenceri, Aby milosť mala na čom stavať, vystúpenie Daniela Heviera) a podobne.

Duchovný program okrem sv. omší tvorili aj adorácie, chvály a každý deň bola na nábřeží Oravskej priehrady dostupná tiež možnosť vyspovedať sa. Pre deti bol pripravený detský stan s aktivitami a pre všetkých „hladošov“ aj gastrozóna či príjemné posedenie v čajovni.

Verím Pane už dávno nie je festival len pre mladých, ale na svoje si tam prídu celé

rodiny od najstarších generácií až po najmladšie. Aj tento ročník bol toho dôkazom.

Text: Petra Humajová, Foto: Michal Kvet

Skauti táborili pri Kláštore pod Znievom

Vyvrcholením celoročnej činnosti skautov je letný skautský tábor. Prieviďzskí skautskí dobrovoľníci ho pre viac ako 50 táborníkov usporiadali od 18. do 28. júla 2024 v prírode pri obci Kláštor pod Znievom.

Skautky a skauti zo 14. zboru Prieviďza najprv stanový tábor museli vybudovať. Tým si precvičili organizačné aj tábornícke zručnosti. Zatĺkanie kolov, kopanie jám, osádzanie stožiaru a zväzovanie brvien na bránu už v prvé dni tábora vystriedalo spoločné športovanie, neformálne vzdelávanie, varenie v prírode či spoločná táborová hra aj celodenný výlet na Tlstú a Ostrú. Na záverečných päť dní sa k táborníkom pridali aj najmenší členovia - včielky a vlčatá, ktorí tiež mohli spoznať radosti i strasti táborenia. K veľkým zážitkom pre nich patrilo najmä záverečný táborák. Bohatý program bol doplnený aj o spoločné zamyslenia a dve sväté omše, ktoré nám

prišiel odslúžiť náš bývalý kaplán a skautský brat Pavol Škovránek. Aj touto cestou mu ďakujeme za jeho povzbudenie. Bohu vďaka za tento krásny čas!

Text: Alojz Vlčko, Foto: Peter Melicherčík

Piaristický tábor učil deti hrať fér

Aj tento rok sme sa rozhodli pripraviť pre deti z prievidskej Piaristickej spojenej školy Františka Hanáka letný pobytový tábor. Konal sa v termíne 7. - 13. júla 2024 na Skalke pri Kremnici, kde nás každoročne očarí okolitá príroda.

Hlavná téma, ktorou sme žili počas táborového týždňa, boli „Olympijské hry“. Vďaka nej sme si dobre zašportovali, precvičili vytrvalosť, no najmä sme sa učili štýlu hry „fair play“. Absolvovali sme tiež nenáročnú turistiku na Veľestúr.

Nezabúdali sme ani na precvičovanie duchovných síl a spolupráce, empatie a trpezlivosti v skupinkách. Každodennými modlitbami či svätými omšami sme spoločne tvorili modliace sa spoločenstvo. Naši malí aj veľkí športovci sa počas uplynulého táborového týždňa mnoho naučili a na konci si tak vyslúžili diplomy výborných olympijských športovcov.

Text: Alžbeta Kudryová, Foto: Juraj Maroš

Gréckokatolícky tábor sa zamýšľal nad službou

Od nedele 7. júla do piatka 12. júla sa mohli deti a mládež Bratislavskej gréckokatolíckej eparchie opäť stretnúť na v poradí už štrnástom Letnom evanjelizačnom tábore LET 2024, ktorý sa konal v Kľačane. 108 účastníkov vrátane animátorov, kňazov a vladyku Milana Lacha - bol s nami od nedele do utorka - vytvorili nádherné spoločenstvo.

Téma tábora znela: „*Hľa, títo prichádzajú zďaleka a tí, hľa, od severu a západu a tamí z južnej krajiny.*“ (Iz 46,12) Skrývala v sebe myšlienku putovania po rôznych cestách k našej vlastnej podobe Krista, ktorý slúžil. A tak sme sa v jeden deň spolu zamýšľali nad službou všeobecne, že sú to vlastne skutky lásky, a potom v ďalšie dni sme sa zamerali na konkrétne služby - kňazskú a rehoľnú, v manželstve, v rôznych zamestnaniach a na službu v každodennom živote.

Tábor navštívili rôzni hostia. V krátkych prednáškach a rozhovoroch priblížili svoje svedectvá služby. Deti okrem tematických diskusií a prác v skupinke mali program naplnený rôznymi aktivitami a súťažami.

Vo štvrtok sme si všetci pochutnali na zmrzline z vychýrenej bojnickej zmrzlinárne. Veľká vďaka patrí animátorom za ich obetavú a dobre odvedenú službu.

O. Jozef Durkot, spoluorganizátor

Odpustová slávnosť gréckokatolíkov prekvapila bohatou účasťou

Na 27. júla vo východnom kalendári pripadá sviatok Svätých Sedmopočetníkov - patrónov našej gréckokatolíckej farnosti v Prievidzi. A tak sme sa my, malá rodina prievidzských gréckokatolíkov, našich priateľov, známych, podporovateľov, zišli osláviť odpustovú slávnosť ku cti svätých Cyrila, Metoda, Sávu, Nauma, Angelára, Klementa a Gorazda.

Už v piatok večer sme začali slávnosť svätou liturgiou, na ktorej bol kazateľom o. Lukáš Michalovič, CSsR, novokňaz redemptorista. Potom nasledovala veľká večereň s posvätením lítičných darov.

Vrcholom osláv bola sobota. O 10:00 sme mali v chráme na Mariánskom vršku najsvätejšiu liturgiu, ktorej predsedal vладыka Peter Rusnák, biskup Bratislavskej eparchie. Za účasti kňazov otca Petra z Bratislavy, otca Igora - dekana z Trenčína, otca Petra zo Zvolena, otca Lukáša CSSR, otca Libora - dekana zo Zapotôčok, otca Jozefa - vojenského kaplána, otca benediktína Damiána a za hojnej účasti ľudu sme počuli slová o tom najväčšom prorocke, ktoré prikázal Kristus konať každému z nás: „Toto vám prikazujem, aby ste sa milovali navzájom.“ (Jn 15,17) Jednota a priateľnosť liturgického eucharistického spoločenstva sa potom prejavili aj na spoločnom pohostení pri obede a trvali až do podvečerných hodín. Tohtoročná účasť bola počtom výnimočná, ale zместili sme sa.

Veľká vďaka patrí všetkým, ktorí sa zapojili do organizácie a pomáhali, s čím len mohli. Vďaka patrí aj tým, ktorí svojou prítomnosťou ukázali krásu živého spoločenstva našej gréckokatolíckej rodiny v Prievidzi.

Jozef Durkot, správca farnosti
Foto: Marián Šujan

Modlitba vo farskom spoločenstve - Eucharistia

Rok modlitieb v rámci prípravy na riadne jubileum 2025 ponúka cennú príležitosť na prípravu a prehĺbenie nášho chápania skutočného významu Eucharistie. Aby sme mohli plne prežívať toto veľké tajomstvo, je potrebná vhodná náklonnosť a rozpoloženie srdca a mysle zakaždým, keď sa blížíme k Eucharistii.

Každodenné rozhodnutia pomáhajú veriacim, aby si lepšie uvedomovali, čo sa slávi pri svätej omši. Preto im väčšie

uvedomenie a účasť pri eucharistickom stole pomôže rásť tým, že im umožní byť čoraz dôveryhodnejšími a autentickými

svedkami, čím sa účinnejšie stávajú „sólou zeme a svetlom sveta“ (Mt 5, 13 - 16). Nedelné slávenie Pánovho dňa a jeho Eucharistie je v srdci života Cirkvi (porov. KKC 2177). Farnosť v tomto zmysle je „prameňom a vrcholom celého kresťanského života“ (dogmatická konštitúcia *Lumen gentium*, 21. novembra 1964). Pamiatka Kristovej Paschy a naplnenie jeho obety za spásu ľudstva je najvyšším bodom modlitby, prežívaným komunitným spôsobom, zhromažďujúc celé zhromaždenie okolo stola Ježišovho tela a krvi. Z tohto dôvodu bol nám, katolíkom, odporučený postup modlitby, ktorý môže pomôcť lepšie si uvedomiť a plnšie sa zapojiť do prežívania veľkého daru, ktorým je Eucharistia.

- **Dobre sa pripravme na sv. omšu.** Pristupujme k spoločnému momentu Eucharistie s krátkou osobnou prípravou v tichu, ktorá pomáha vybočiť z hektického tempa každodenného života a zamyslieť sa nad tajomstvom, ktoré sa chystáme prežiť. Môžeme sa zastaviť na niekoľko minút tam, kde je prítomná Najsvätejšia sviatosť, uvedomujúc si, že On sa čoskoro sprítomní na oltári a daruje sa nám vo svojom pravom tele. Vhodné je tiež vopred si prečítať úryvky z Božieho slova, ktoré sa budú hlásať pri liturgii.
- **Prežehnajme sa dôsledne.** Slová a gestá vykonané na začiatku obradov nám umožňujú od samého začiatku zapojiť sa telom, dušou a myslou do slávenia. Prežehnanie (znak kríža) v skutočnosti zhrňa celú našu kresťanskú vieru. Keď sa označujeme symbolom kríža, pripomíname si vtelenie, vykúpenie a zmŕtvychvstanie Pána; a keď vyslovujeme meno Otca, Syna a Ducha Svätého, pripomíname si veľké tajomstvo Svätej Trojice.
- **Pozorne počúvajte Božie slovo.** Udržujme si vnímavý, meditatívny postoj, ktorý osvieti srdce a myseľ každého

kresťana, pretože Slovo je „živé“. Počúvaním a osobným rozjímaním je možné preniesť Slovo do každodenného života, prijímať pomoc a útechu. Preto najmä pri vstávaní v čase ohlásenia evanjelia sme povolaní rozpoznať prítomnosť Pána, ktorý prostredníctvom služobníka k nám aj dnes hovorí pri eucharistickom slávení.

- **Pozorne sa modlíme modlitbu Pána.** Rozjímajme o modlitbe, ktorú nás naučil Ježiš, premýšľajme o význame slov, ktoré sú vyslovené. Ani pri osobnej modlitbe by sa človek nemal ponáhľať, keď recituje slová, skôr sa pozorne a s úctou zaoberať každým výrazom, ktorý sa používa pri rozhovore s Otcem.
- **Privítajme eucharistického Ježiša.** Lámaný chlieb sa stáva pokrmom pre život a Božiu prítomnosť, ktorá nás posilňuje a udržiava. Je potrebné prežívať tento dôležitý okamih s väčším vedomím, v istote, že Pán vstupuje do života každého človeka a túži byť prijatý do štedrého a pozorného srdca. Keď sa blížíme k svätému prijímaniu, môžeme vysloviť niekoľko tichých modlitieb, ktoré nás pripravia prijať Pána s väčším vedomím a vďačnosťou.
- **„Chodte v pokoji a oslavujte Pána svojím životom.“** Po tom, čo sme boli nasýtení chlebom a vínom, záverečným pozdravom sme pozvaní stať sa dôveryhodnými svedkami Krista a nositeľmi pokoja vo svete.
- **Pod'akovanie.** Pred odchodom z kostola je dobré zastaviť sa na pár minút, pod'akovať za dar, ktorý sme dostali vo svätom prijímaní a uvedomiť si, že Pán nás prišiel navštíviť. Týmto spôsobom môžeme starostlivejšie opatrovať milosť v nás a byť schopní čeliť svetu s jeho pomocou.

Podľa TEACH US TO PRAY, Living the Year of Prayer in Preparation for Jubilee 2025 pripravila Martina L.

Škapuliarska púť do Aylesfordu

Dňa 16. júla si v cirkvi pripomínáme Pannu Máriu Karmelskú, či tiež Škapuliarsku. V posledných rokoch sme v tomto čase prinášali v našom časopise správy o púti našich farníkov do Nitrianskeho Pravna. Tentoraz vám predstavujeme reportáž z návštevy anglického Aylesfordu, kde ľudstvo pravdepodobne dostalo veľký dar svätého škapuliara od našej nebeskej Matky.

Sv. Šimon Štok a škapuliar

Tradícia hovorí, že dar svätého škapuliara dostal sv. Simon Stock [slov. Šimon Štok], ktorý sa narodil cca v roku 1165 pravdepodobne v Aylesforde a zomrel 16. mája 1265 vo francúzskom Bordeaux.

Sv. Šimon Štok bol generálnym predstaveným karmelitánskeho rádu aj v roku 1251, keď rád po návrate do Európy prežíval veľké prenasledovanie a mnohí ohrozovali samotnú jeho existenciu.

Počas jednej z jeho úpenlivých nočných modlitieb za rád sa mu zjavila Panna Mária obklopená veľkým zástupom anjelov a povedala: „Môj najúprimnejší syn, prijmi tento škapuliar ako znak môjho Bratstva, pre seba i pre všetkých karmelitánov ako zvláštnu výsadu, privilégium, dar, prednosť, zvláštny znak milosti. Kto v ňom bohabojne zomrie, nebude trpieť vo večnom ohni! Hľa, znamenie spásy v nebezpečenstvách, záruka pokoja a večnej zmluvy.“ Neskôr pápež Benedikt XIV. potvrdil toto zjavenie.

Škapuliar je svätenina a spája sa s ním mnoho zázrakov. Jeho najsilnejšou stránkou je však práve vzťah premieňajúceho bratstva s presväťou pannou a jej silnej ochrany nositeľa sv. škapuliara.

Karmelitánske pútnické miesto

Sv. Šimon Štok pôsobil na viacerých miestach. So získaním daru škapuliara sa spájajú dve z jeho pôsobísk: pravdepodobne sa to udialo v Aylesforde, ale možno v Cambridge. Kláštor v Aylesforde však opatruje aj jeho vzácnu relikviu - časť jeho lebky, ktorá sem bola slávnostne prevezená v roku 1951 z Bordeaux, kde zomrel. Po tom, ako bratia karmelitáni v r. 1949 opätovne odkúpili a zrenovali toto miesto, kláštor sa stal významným pútnickým miestom, ktoré každoročne od apríla do októbra navštívi viac ako 200 000 návštevníkov. Aylesford je od Londýna vzdialený asi 64 km na juhovýchod a vlakom sa sem dostanete s krátkym prestupom za hodinu.

Z dejín kláštora

História kláštora je bohatá, pretože jeho využitie bratmi karmelitánmi bolo prerušované jeho prechodom do súkromného vlastníctva šľachtických a bohatých rodín a dokonca i jeho prenájaním. Od roku 1949 sa v ňom však rozvíja predovšetkým náboženský život. Stále ho obýva malá komunita bratov karmelitánov, ktorí tu majú svoje úlohy pri chode pútnického miesta

Hlavná svätyňa

Oltár hlavnej svätyne

a slúžia aj ako kapláni v okolitých farnosťoch. Okrem toho je strediskom všetkých zložiek širokej karmelitánskej rodiny.

Architektúra a umenie

Mnohými prestavbami kláštorný areál stratil veľa zo svojho stredovekého charakteru, no stále v ňom vidieť prvky minulosti. Na dnešnom mieste hlavného chrámu postavili prvý kostol v r. 1247. V poradí už tretí kostol tam bol zničený koncom 16. storočia. Počas poslednej prestavby v rokoch 1958 - 1965 prevládala vízia tzv. otvorenej svätyne, ktorá má zastrešený len oltár, obsahuje bočné kaplnky a kostolíky, no hlavné priestranstvo sa nachádza pod holým nebom.

Na obnove pracovali mnohí významní staviteľia i umelci. Výraznú stopu tam so svojimi prvými umeleckými keramikami zanechal Adam Kossowski, ktorý celú svoju tamojšiu prácu obetoval ako pod'akovanie za vyslobodenie z ruského trestaneckého tábora. Vyzdobil nimi Ružencovú cestu (na spôsob krížovej cesty), kde zastavenia stváňujú jednotlivé tajomstvá ruženca (okrem ruženca svetla, ktorý vtedy ešte nejestvoval). Spolu s inými umelcami sa podieľal na výzdobe kaplniek a kostolov v kláštornom areáli a je tiež autorom relikviára sv. Šimona Štoka. Relikviár stojí samostatne za oltárom v Kaplnke relikvie a je dosť vysoký. V jeho centrálnej časti sa nachádza relikvia, nad ktorou sa do výšky týčia znázornené cely pustovníkov z hory Karmel.

Areál kláštora a púte

V areáli kláštora sa je možné ubytovať, stráviť čas v ktorejkoľvek zo svätýň, prejsť sa Ružencovou cestou, ktorá tvorí pomerne rozsiahly park, rozmýšľať nad životmi mnohých svätých karmelitánov, ktorí sú tam umelecky stvárnení, rozjímať v Záhrade pokoja, alebo zísť do „Čajovne“ hneď za plotom, v ktorej môžete nakúpiť suveníry, najesť sa a posedieť pri nápoji a koláčiku. Veľmi obľúbenou aktivitou je „kŕmenie kačiek“ (a iných vtákov a zveri) pri kláštornom jazierku. Krmivo kúpite už naporciované v papierovom vrecúšku (odporúčam kúpiť aspoň dve, lebo ich skutočný počet a nároky zistíte až po tom, ako rozhodíte prvé zrná). Na okraji areálu je aj keramická dielňa, v ktorej už nepracujú bratia karmelitáni, ale môžete sa tam oboznámiť s výrobou keramiky a prípadne si ju aj vyskúšať.

Toto pútnické miesto sa však vyznačuje hlavne tichom a pokojom. Sv. omše bývajú v pracovných dňoch raz za deň. Brána do areálu je v lete otvorená od 9:00 do 17:00 h. Pútnici potichu prichádzajú aj odchádzajú. Ako aj veľká skupina z Kene, ktorej členov sme len občas zahliadli v chráme, pretože sa modlili už o 5:00 a celé dni sa postili, takže ich nikto nevidel ani v spoločných priestoroch, ktoré slúžia na stravovanie. Najviac pútnikov tam stretnete 16. mája na hlavnej púti k sv. Šimonovi Štokovi.

Text a foto: Mária Suríková

Pohľad na časť kláštorného areálu

Za oltárom - relikviár sv. Simona Štoka

Materiálna zbierka pre Ukrajinu

Po dvoch rokoch sa na Ukrajine stále bojuje a ľudia trpia a potrebujú pomoc. Uprostred mnohých ďalších problémov sa nám tieto správy nepočujú ľahko, trvá to už dlho.

Medzi pomáhajúcich vytrvalcov, s ktorými spolupracujú sestry dominikánky, patria aj dobrovoľníci a zamestnanci z radov slovenskej katolíckej charity. Títo odvážlivci prichádzajú pravidelne s humanitárnou pomocou až na východ od Charkova, aby odpovedali na základné ľudské potreby ľudí, ktorým vojna zobrala všetko.

V spolupráci so sestrami dominikánkami, ktoré majú misiu v Mukačeve, vás pozývame zapojiť sa do charitatívnej zbierky pre ukrajinské rodiny v núdzi, ktorá bude prebiehať v týždni 19. - 24. augusta 2024. Ľudia na Ukrajine toho potrebujú veľa, ale my sme sa rozhodli, že pre nich urobíme zbierku najmä postelného prádla - teda obliečky na vankúše, paplóny, plachty a tiež uteráky. Nemusia byť nové, ale prosíme vás, aby boli zachovalé, čisté, opraté. Možno máte doma viac ako potrebujete a dokážete sa podeliť.

Bude možné darovať aj drogeriu - mydlá, šampóny, plienky, prášky na pranie, čistiace potreby a iné, ale iba nové, neotvorené - prosíme, nenoste použité a otvorené šampóny, čistiace potreby, atď.

Prinesené dary môžete odovzdať do pripravených krabíc vo farskom kostole pri bočnom východe.

Okrem materiálnej pomoci môžete prispieť

aj finančne na účet sestier: Kongregácia sestier dominikánok bl. Imeldy

IBAN: SK14 1100 0000 0026 6970 4092

Tiež uvítame dobrovoľníkov, ktorí by boli ochotní zaviezť vyzbierané veci sestričkám do ich nového domu v Petrovanoch. Podrobnosti o misii sestier a ich činnosti nájdete na www.dominikanky.sk/nevzyzadane-pribehy-z-ukrajiny/

Elena Cagaňová

členka Klubu priateľov misií

Foto: www.dominikanky.sk

Ružence pre Afriku

Naskytlá sa výnimočná možnosť poslať letecky do Afriky a Bolívie pre misionárov ružence, menšie sošky a sväté obrázky, sväteničky, prípadne iné devocionálie, ktoré sú veľmi vzácne v misijných krajinách - nové aj staré, ale zachovalé. Ružence môžu byť napr. aj roztrhnuté, ľudia v chudobných krajinách si ich s radosťou opravujú.

V kostole pri bočnom východe bude pre tento účel v mesiaci august umiestnená

označená krabica, do ktorej môžete vložiť svoje darčeky pre misie. Keďže doprava je letecká, prosíme o darovanie iba menších sošiek. Tie väčšie budeme zbierať v októbri pri príležitosti misijnej nedele.

Za všetky vaše milodary a pomoc pre núdzných vám z celého srdca ďakujeme!

Členovia Klubu priateľov misií

Pozvánka

Pozývame vás na primičnú sv. omšu nášho rodáka **Lukáša Michaloviča, CSsR**, ktorá sa uskutoční v nedeľu 25. augusta 2024 o 10:30 v Kostole sv. Bartolomeja v Prievidzi. Oslávime ňou aj patróna nášho chrámu, sv. Bartolomeja.

Páter Lukáš Michalovič, CSsR., prijal Posvätný rád presbyterátu dňa 22. júna 2024 v Bazilike Nanebovzatia Panny Márie na Svätej Hore v Příbrami z rúk biskupa Mons. Stanislava Příbyla, CSsR. Primičnú sv. omšu slávil 23. júna 2024 v Kostole Najsvätejšieho Srdca Ježišovho v Bratislave-Kramároch.

Touto sv. omšou v našom chráme chce poďakovať aj svojim rodákom, že ho sprevádzali svojimi modlitbami a obetami.

Po sv. omši vás pozývame na pohostenie

v priestoroch pastoračného centra na farskom úrade v Prievidzi.

Nezabúdajme na nášho rodáka aj naďalej vo svojich modlitbách. Najsvätejšie Srdce Ježišovo, daj vytrvalosť tým, ktorých si povolalo!

Mária, Matka kňazov, prihováraj sa za novokňaza Lukáša, aby verne kráčal v službe tvojho Syna.

Jozef Repko, farár

Pozývame na Banickú omšu

V nedeľu 8. septembra 2024 o 9:30 sa bude v Kostole Najsvätejšej Trojice (piaristický kostol) sláviť Banická omša, ktorú pripravuje mesto Prievidza v spolupráci s Hornonitrianskym banickým spolkom. Cieľom je počas Banického jarmoku okrem zábavy ponúknuť aj duchovný program, spojený s hodnotným kultúrnym zážitkom.

Liturgiu svätej omše spestria spevokol Kahanec a Školský orchester Základnej umeleckej školy Ladislava Stančeka Prievidza spolu s Miešaným zborom Rozkvet. Orchester s miešaným zborom uvedú v rámci svätej omše dielo hudobného skladateľa Josefa Buchnera pod názvom Banická omša, ktorého časti sú komponované na melodické motívy starých banických piesní.

Text: Alojz Vlčko
Foto: Štefan Kollár

Jedna obyčajná nedeľa rozhodla o všetkom

Oto Dokoupil nastúpil do našej farnosti za kaplána 1. júla ako novovysvätený kňaz. Pochádza zo Sliacha a v priamo Prievidzi predtým nikdy nebol. Aká bola jeho cesta ku kňazstvu a zaujímavé pikošky z jeho života a záľub sa dozviete v rozhovore.

▪ **Oto, chcem sa t'a rovno spýtať, ako si sa dostal k viere?**

Ja som veriaci v podstate od začiatku. Môj oco je mimoriadny rozdávatel' sv. prijímania a mama je organistka u nás na Sliachi už dlhé roky. Takže ja som s nimi od malička chodil do kostola. Mali sme aj detský spevokol a neskôr stretká, ktoré bývali vždy v piatok.

▪ **U vás v meste to teda žije.**

Áno, u nás to vo farnosti vždy žilo. Keď sa povie Sliach, mnohým najmä mladým veriacim ľuďom sa to spojí s ESPÉ a Godzone projektom, ktoré sú vlastne súčasťou mojej rodnej farnosti. A možno t'a predbehnem v otázke, ale nebol som nikdy členom týchto spoločenstiev napriek tomu, že tam poznám veľa ľudí. Skôr som si našiel miesto v Komunita Emanuel.

▪ **Môžeš vysvetliť, čo je to Komunita Emanuel?**

Zakladateľom je Francúz Pierre Goursat, ktorý vo svojom živote zažil obrátenie a vyliatie Ducha Svätého. Je to teda charismatické spoločenstvo, ktoré združuje ľudí všetkých stavov, to znamená, že sú tam kňazi, zasvätené osoby aj laici. Z laikov tam chodia najčastejšie manželské páry alebo rodiny s deťmi. Na Slovensku má komunita asi 150 členov, ktorí žijú „roztratení“ po celom území republiky.

▪ **Ako fungujete v praxi? Máte nejaké pravidelné stretnutia?**

Fungujeme podobne ako iné spoločenstvá. Približne každé dva týždne máme malú skupinku, kde sa stretne zhruba desať ľudí, môže byť menej alebo viac. Raz mesačne máme tzv. komunitný víkend, býva to sobota a vtedy sa stretne viac ľudí. Tento víkend sa koná napríklad

Čerstvo po kňazskej vysviacke

Partia kňazov z Banskobystrickej diecézy na Svetových dňoch mládeže v Portugalsku (Oto ešte diakon)

v Nitre, kam prídu ľudia zo západu a stredu Slovenska.

▪ **A čo je náplňou stretnutí? Alebo celkovo aké je vaše poslanie?**

Charizmou komunity je adorácia, súciti a evanjelizácia. Jedno z druhého vyplýva. Zakladateľ nebol kňaz, ale bežný človek, ktorý staval seba do roly „adorátora“. To znamená, že veľa adoroval Eucharistiu a veľa sa modlil. Doteraz na niektorých stretnutiach býva adorácia aj dvakrát do dňa. (Úsmev.)

Z toho potom vyplýva súciti, ktorý vnímame ako pomoc v duchovnej chudobe. Nevie, či to funguje doteraz, ale kedysi bola zriadená SOS-linka, na ktorú mohol človek zavolať, keď potreboval modlitbu. A nakoniec z toho pramení evanjelizácia, keďže chceme ohlásiť Pána Ježiša. V iných krajinách to možno ešte funguje, u nás veľmi nie, že členovia chodia evanjelizovať do ulíc.

▪ **Ako si sa dostal k tejto komunite?**

Pred pár rokmi som spoznal jedného kňaza na Svetových dňoch mládeže v Nemecku. Vtedy som tomu neprikladal dôraz, bol to však prvý kontakt. Neskôr som bol na Národnom stretnutí mládeže v Trenčíne (T22), kde mala komunita stánok a stretol som sa opäť s týmto kňazom a ponúkol mi, či by som sa nechcel pridať. Nechal som to sebou prejsť a postupne som začal chodiť na stretnutia podľa toho, ako mi to seminár umožňoval. A teraz som v prvej etape, ktorá sa nazýva rozlišovanie. Je to teda priestor, kde zistím, či je spoločenstvo pre mňa a či mám preň poslanie. Môžem povedať, že zatiaľ ma to robí šťastným.

▪ **To znie zaujímavo. V budúcnosti určite môžeme napísať aj samostatný článok o tejto komunite. Ako vyzerá druhá fáza pôsobenia v spoločenstve?**

Druhá etapa má názov angažovanosť. Nemáme žiadne sľuby, skôr je to odovzdanie seba do dispozície spoločenstva, teda do služby komunite pred Eucharistiou v adorácii. Potom je to už na komunite, ktorá

rozlíši, kde ma potrebuje alebo akú misiu by som mal robiť.

▪ **Spomínal si, že si veriaci od detstva, rodičia ťa k tomu viedli. Mal si napriek tomu niekedy pochybnosti?**

Človeku napadne počas života všeličo, no nemal som moment, kedy by som vážne pochyboval. Aj veriaci od malička sa však potrebuje akoby obrátiť nanovo, kedy sa sám presvedčí o Božej prítomnosti. U mňa bola takým presvedčením animátorská škola v Španej Doline. Prvý rok bol formačný, zameraný na mňa a stretol som tam ľudí, s ktorými som bol na podobnej „vlně“. Spoločne sme chceli hľadať Pána a pracovať na sebe. A zároveň tam boli ľudia, ktorí mi dokázali nastaviť zrkadlo. Bolo to pre mňa veľmi dôležité, pretože mi otvárali oči a obzory.

▪ **Vo svedectve, ktoré si pre náš časopis napísal už v minulosti (v rubrike Mladí a Boh v januári 2023, pozn. red.), si naznačil svoj začiatok kňazskej cesty na Španej Doline. Vedel si už tam, že chceš byť kňazom?**

Ono to bolo trochu inak. Dostal som sa na Svetové dni mládeže do Krakova v roku 2016 a tam som sa viac skamarátil s jedným dievčaťom. Potom sme spolu začali chodiť a nasledovala animátorská škola, počas ktorej som bol šťastne zadaný. No raz v jednu klasickú nedeľu som bol v Sliachi na sv. omši. Začal som premýšľať a Pán akoby zmenil vo mne niektoré veci. Prvýkrát som si pripustil, že aj kňazstvo môže byť cesta pre mňa. Odchádzal som z omše veľmi zmätený, pretože stále som bol vo vzťahu. Keďže mi bola vtedy Špania Dolina veľmi blízka, išiel som to tam na týždeň premodliť. Myšlienka kňazstva mi ostala aj naďalej. Rozišiel som sa teda. Dievčina bola tiež veriaca, takže aj keď to bolo ťažké, chápala to a ja som si už dal prihlášku iba do seminára.

▪ **Keď som sa pripravovala na rozhovor, našla som o tebe zaujímavú informáciu - vraj si tancoval spoločenské tance. Je to pravda?**

Áno, je to pravda, tancoval som spoločenské tance skoro desať rokov. Postupom času som sa so svojou tanečnou partnerkou, ktorú som mal iba jednu za celý čas, venoval latinskoamerickým tancom, čiže samba, čača, rumba, paso doble, jive. A keďže je to normálne tanečný šport, chodili sme na súťaže, aby sme napredovali. V maturitnom ročníku sme sa zúčastnili spolu poslednej súťaže. Neboli sme na chvoste, ale nepatрили sme ani medzi najlepších, pretože to tiež vyžaduje veľa času, energie a peňazí - ako každý šport. Ku koncu sme si vymýšľali aj vlastné choreografie a to ma tiež bavilo.

▪ **V čase, keď robíme rozhovor, sa chystáš na dovolenku. Kam konkrétne máš namierené? A keby si si mal vybrať medzi morom a turistikou, čo by si zvolil?** Počas dovolenky idem do tábora v rámci spomínanej komunity Emanuel. Chystáme sa do Kysaku. A keby som si mal vybrať medzi morom a turistikou, je to jednoznačná odpoveď. More. Nevieť, akým spôsobom sa to stalo, ale nemám veľmi rád turistiku.

▪ **Keď už sme pri tom cestovaní, bol si niekedy predtým v Prievdzi?**

Moja mama má brata z Hradca, kam sme chodili na návštevy a volali sme to, že „ideme do Prievdze“. No uvedomil som si, že reálne v meste som predtým nikdy nebol. (Úsmev.) Takže som sem išiel s čistým štítom, bez predsudkov, keďže som tu nič a skoro nikoho nepoznal.

Mária Pytlová

Foto: archív Ota Dokoupila

Prípravy hudobnej partičky na Kvetnom víkend

Tanečné vystúpenie ako otvorenie plesu

Momentka zo Svetových dní mládeže v Portugalsku - dni v diecézach (farnosť Cepelos)

Oto Dokoupil - pochádza zo Sliacha. Teológiu vyštudoval na RKCMF UK v Bratislave, avšak na pracovisku Nitra a predtým jeden rok v Badíne. Je novokňazom pre Banskobystrickú diecézu a bol vysvätený 22. 6. 2024 v Banskej Bystrici. Jeho prvé kaplánske miesto je Prievdza-mesto. Taktiež je členom Komunity Emanuel. Rád športuje, hrá na klavíri, spieva aj tančuje. Teší sa, čo má Pán pre neho pripravené v Prievdzi, lebo verí, že Boh je dobrý.

17. - 18. AUGUST 2024

PRIEVIDZSKÁ PÚŤ

K NANEBOVZATIU PANNY MÁRIE

SOBOTA

- 16:30 Vešpery (farský kostol)
16:45 Slávnostný sprievod z farského kostola
17:30 Modlitba posvätného ruženca (Mariánsky vŕšok)
18:00 Svätá omša – Jozef Repko (Mariánsky vŕšok)
19:20 Akatist k Presvätej Bohorodičke
– Jozef Durkot (Mariánsky kostol)
20:00 Koncert Simy Magušinovej (Mariánsky vŕšok)
22:15 Svätá omša a adorácia – Oto Dokoupil
(Mariánsky vŕšok)

NEDEĽA

- 7:30 Liturgia sv. Jána Zlatoústeho – Jozef Durkot (Mariánsky kostol)
9:15 Modlitba posvätného ruženca (Mariánsky vŕšok)
10:00 Slávnostná svätá omša
– Branislav Koppal, generálny vikár (Mariánsky vŕšok)

Možnosť sv. spovede v sobotu 17:15 – 19:30 a v nedeľu 8:30 – 9:45.

Súčasťou podujatia budú predajné stánky s občerstvením a cukrovinkami.

Realizované s finančnou podporou Trenčianskeho samosprávneho kraja.

Realizované s finančnou podporou mesta Prievdzza.

Ďakujeme.

Ostatné sv. omše v Prievdzi počas pútnického víkendu:

Farský kostol - nedeľa 18:00; piaristický kostol - sobota 18:30, nedeľa 7:00; Zapotôčky - sobota 17:30, nedeľa 8:00, 10:00, 19:00.

Presvedčme sa, že Pán je dobrý

Viacrát v roku sa pri speve žalmov v liturgii stretávame s rezponzóriovým veršom: „*Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán.*“ (Ž 34,9) U niektorých však toto tvrdenie žalmistu vyvoláva nesúhlas. A tak sa bližšie pozrime na to, ako nám opakujúce rezponzórium chce posilniť našu dôveru v Božiu dobrotu.

Sloveso „skúste“ naznačuje zmyslovú skúsenosť a sloveso „presvedčte sa“ (vid'te) intelektuálnu.

Skúste

Keď sa pozrieme na význam slovesa „skúste“ v hebrejskom jazyku, dočítame sa, že toto sloveso sa odvádza od kmeňa slova, ktorého základným významom je vnímať pokrm zmyslom chuti, ochutnávať, mať pôžitok, jesť.

Ak vychádzame z uvedeného významu slova, tak chutnať, okúsiť znamená prijať pokrm. Predovšetkým to však znamená oceňovať, hodnotiť chute na všetkých rovinách našich zážitkov z pokrmov.

Biblia tento pojem aplikuje na rozoznávanie mravných hodnôt a na príjemné poznanie Boha a Krista, slasť nášho tuzemského života a života v nebi. Mať chuť zahŕňa v sebe rozličné formy múdrosti - zručnosť, uvážlivý úsudok. Je to dar Boží. Usmerňuje správanie človeka v najpraktickejších oblastiach, no jeho vyššia forma, rozoznávanie dobra a zla, nie je iba morálnou hodnotou, ale už hodnotou náboženskou na podklade viery, ako čítame v Ž 119,66: „*Nauč ma dobrotivosti, múdrosti a poznaniu, veď verím tvojej náuke.*“

Jej završením je, že človeka pritahuje Božie slovo, ktoré je pre neho sladké: „*Pán mi riekol: ‚Syn človeka, nakrím si vnútro a naplní si útroby týmto zvitkom, ktorý ti ja dávam.‘ Zjedol som ho teda a bol mi v ústach sladký ako med.*“ (Ez 3,3), a plnenie Božích prikázaní s radosťou, ako píše apoštol Pavol: „...*podľa vnútorného človeka s radosťou súhlasím s Božím zákonom.*“ (Rim 7,22) A tak sv. Tomáš Akvinský vysvetľuje slovo skúste ako skúsenosť kontemplácie Boha, ktorá prevyšuje

akékoľvek ľudské potešenie, lebo pramení z božskej lásky, ktorou sme milovaní. Práve tu môžeme „ochutnať“ Boha, tu nás Boh môže začať pritahovať bližšie k sebe a dávať nám zakúsiť jeho dobrotu.

Presvedčte sa

Sloveso „presvedčte sa“ zase v slovenčine vyjadruje takú činnosť, ktorá je označená ako všímanie si, rozlišovanie, rozoznávanie alebo učenie sa. Žalmista teda vyzýva adresátov na osobnú angažovanosť v procese získavania skúsenosti Boha.

Toto rozoznávanie sa riadi múdrosťou a žitou skúsenosťou lásky, ktorú nám preukazuje Boh. Zvlášť to môžeme vnímať v Biblii pri častých pozhnaniach, ktoré sú slasťou starozákonného spravodlivého poslúchajúceho Boží zákon, ako to spomína Nehemiáš v modlitbe, kde vyslovil slová: „*Vzali teda opevnené mestá a úrodnú pôdu a ujali sa vlastníckeho práva nad domami, v ktorých bolo plno dobrých vecí, vykopané studne, vinohrady, olivové záhrady a množstvo ovocných stromov. I jedli, nasýtli sa, stúchneli a oplývali rozkošami v tvojej veľkej добрote.*“ (Neh 9,25)

Podobne je to vyjadrené aj v Elifazovej tretej reči k Jóbovi, keď takto poukazuje, aký dobrý je Pán a odporúča Jóbovi, aby sa k nemu privinul ako k svojmu pokladu: „*Hneď sa budeš kochať vo Všemocnom, k Bohu pozdvihneš svoj obličaj; budeš ho vzývať a vyslyší ťa a ty splníš jemu svoje sľuby. Hocčo si umieniš, zdarí sa ti, na cestách ti bude žiarit svetlo. Bo pyšného nafúkanca ponizuje, kto však oči klopi, toho spasí on. Zachraňuje nevinného človeka; pre čisté ruky sa zachráni.*“ (Job 22,26-30) Dôsledok takéhoto zakusovania, pozorného všímania si je práve Pánova dobrotu.

Zaujímavý je v tomto rabínsky komentár tohto verša, ktorý vysvetľuje, že „*zakazdým keď niekto ochutnáva dobroty materiálneho sveta, je to príležitosť zakúsiť aj divy duchovnej sily, ktorá ich vytvorila, lebo Svätý nech je požehnaný, povedal: ‚Keď budete jest’ plody zeme alebo ovocie zo stromov, najprv povedzte požehnanie, inak to bude, ako by ste ovocie ukradli jeho Tvorcovi. Keď to najprv náležite požehnáte, a potom budete jest’, to je, ako keby ste korunovali jeho Tvorcu za kráľa.‘ Ako hovorí, ochutnajte (v našom preklade: skúste) a vid’te (presvedčte sa), že dobrý je Pán.*“ (porov. Feuer 1996b, 410 - 411)

Vidieť dobrotu Boha

Uvedené slová nás pobádajú k tomu, aby sme v živote viery mali skúsenosť a presvedčenie, ktoré hľadá Božiu dobrotu voči nám ľuďom. Pre nás, kresťanov, je vyjadrená v novozákonných textoch najmä uvedením si toho, že ako pokrstený mám byť neustále spojený so vzkrieseným Kristom. Prijatie krstu prináša príjemný zážitok z toho, že človek definitívne pristúpil k nebeským dobrám spásy: k účasti na Duchu Svätom, k slovu evanjelia prijateho vierou, k prejavom Božej moci, ktorá už tvorí nový svet. Všetko je to vznešený závdavok Božej dobroty (porov. 1Pt 2,3). Túto sladkosť - tichosť dostávame z trpkosti Ježišovej smrti: „*Ten, ktorý bol stvorený len o niečo menší od anjelov, Ježiš, bol ovenčený slávou a ctou, lebo pretrpel smrť, aby z Božej milosti okúsil smrť za všetkých.*“ (Hebr 2,9) Ježiš ju okúsil, aby nás ušetril od okúsenia večnej smrti (porov. Jn 8,52n). Táto sladkosť je predchuťou blaženosti: „*Tomu, kto zvíťazí, dám zo skrytej manny a dám mu biely kameňok a na kameňku napísané nové meno, ktoré nepozná nik, iba ten, kto ho dostane.*“ (Zjv 2,17) Preto poznať niekoho značí nadviazať s ním osobný vzťah: rodinnú spolupatričnosť, manželský vzťah, vzťah s Bohom ako rozhovor s ním.

Sv. Erazmus Rotterdamský vyjadril skúsenosť vidieť dobrotu Boha v našom živote slovami: „*Každé ľudské šťastie je iluzórne. Pravé šťastie spočíva v tom, že človek vloží svoju vieru a nádej do Pána. Táto nádej neklame, ale naplní sa až po tomto živote. V tomto živote sme šťastní vďaka svojej nádeji. Skutočne šťastní sú tí, ktorí okúsili dobrotu Božieho slova a hľadajú očami viery na dobré veci budúceho sveta, ktoré Boh pripravil pre tých, čo ho milujú.*“

A tak vždy, keď sa modlíme verš žalmu: „*Skúste a presvedčte sa, aký dobrý je Pán*“ (Ž 34,9), by sa v nás mala objaviť túžba po stíšení sa pri Pánových nohách a túžba počúvať jeho slová (porov. Lk 10,39); prežívať vedomie, že Božie slovo a dobré veci, ktoré sa okolo nás dejú, sú pre nás prípravou na večnú blaženosť, kde sa presvedčíme o pravdivosti, že náš Pán je dobrý.

Text: Jozef Repko

Foto: Mária Melicherčíková

Použitá literatúra:

Komentáre k Starému zákonu, 10. zväzok. Žalmy 26 - 50, Dobrá kniha: Trnava 2022.

... tri otázky pre Branislava Valka, autora filmu o budúcom blahoslavenom Jankovi Havlíkovi

Život Braňa Valka bol od detstva úzko spätý s hudbou. V roku 2004 si založil vlastné nahrávacie štúdio BM recording Studio Pajta a od roku 2005 začal pracovať aj s kamerou. Neskôr sa rozhodol aj na tvorbu vlastných dokumentárnych filmov, za ktoré získal viaceré ocenenia. Pár slov o jednom z nich - *Na ceste k dokonalosti* - si môžete prečítať aj v nasledujúcom rozhovore.

1 Ako ste sa dostali k tvorbe filmu o Jankovi Havlíkovi?

Minulý rok sme dokončili film o kňazovi Misijnej spoločnosti na Slovensku, otcovi Jánovi Hutryovi, CM (1912 - 1978). Otec Hutrya bol tiež prenasledovaný a väznený počas komunistickej totality. A práve on ako predstavený Misijnej spoločnosti bol veľkým príkladom aj pre Janka Havlíka. Keď film o otcovi Hutryovi uvidel terajší provinciál P. Tomáš Brezáni, CM, hneď ma poprosil, aby sme urobili film aj o Jankovi Havlíkovi. Spolu s mojou dcérou Barborkou sme začali natáčať 15. septembra 2023.

2 V hraných pasážach sa ako hlavná postava predstavil náš bývalý pán kaplán Pavol Škovránek. Prečo ste si vybrali práve jeho?

Keď som pri natáčaní prvého svätého prijímania vo vašom farskom kostole uvidel pána kaplána Paľka Škovránka, hneď som vedel, že mám adepta na hranie Janka Havlíka. Na jednej strane bola jeho značná podoba s Jankom a na druhej ako bonus - zasvätená osoba. Poprosil som ho, súhlasil. Pán Boh riadi moju prácu a posla mi všetko potrebné - aj hercov. (Úsmev.) V čase a na miestach, kde nemohol hrať pán kaplán Paľko Škovránek, som hral Janka Havlíka ja.

3 Čím Janko Havlík oslovil vás osobne?

Pokorou, miernosťou, odhodlaním, dobrotou, snahou pomôcť v každej situácii, aj keď on sám na to často doplatil. Janka sa dotkla Božia milosť a on prijal svoj kríž a niesol ho až do víťazného konca. Komunistická totalita ho nezdolala - narazila na Božiu lásku v Jankovom srdci. Janko videl život z pohľadu večnosti a podľa toho aj žil. Nech nám všetkým pomáha z neba!

Petra Humajová, Foto: archív Branislava Valka

Barbora Hrabajová - Valková a Branislav Valko - čakanie na otca arcibiskupa Zvolenského

Generálny predstavený Misijnej spoločnosti Tomáš Mavrič a Branislav Valko počas natáčania filmu o Jankovi Havlíkovi - Rím 2024

PREZENTÁCIA

autorského dokumentárneho filmu

Na ceste k dokonalosti

JÁN HAVLÍK

23.8.2024 o 17:30h

Farský Kostol sv. Bartolomeja
Prievidza

16:30 sv. omša - vigília sviatku sv. Bartolomeja
po filme diskusia s autormi filmu -
Branislavom Valkom a Barborou Hrabajovou - Valkovou

produkcia: BM RECORDING STUDIO PAJTA

réžia a hudba: Branislav Valko

www.janhavlik.sk

Misijná spoločnosť sv. Vincenta de Paul
www.vincentini.sk

STUDIO PAJTA

© 2024 Branislav Valko - BM recording STUDIO PAJTA
www.studiopajta.sk

Do neba sa padá

Je jasné letné dopoludnie v Rivotorte - to je mestečko pod Assisi, kde sv. František realizoval svoje prvé pokusy s komunitným životom. Teplota aspoň v tieni ešte nedosiahla paralyzujúce výšiny a v izbe sa uchováva ranný chládok. Mohli by to byť ideálne podmienky pre napísanie textu o filme Na ceste k dokonalosti - Ján Havlík.

Janko Havlík nikdy ideálne podmienky nemal. Udalosti v jeho živote postupovali spoľahlivo až príslovečne: od desiatich k piatim. Z prevýchovného tábora pre mladých rehoľníkov do jáchymovských baní, cez väzenia so stále sa zhoršujúcou chorobou srdca, o ktorej komunisti vedeli, ale kto by liečil škodnú?, až k smrti postojáčky v Skalici, opretý o popolnicu. Jeho koniec ma zasiahol už v pastierskom liste, v ktorom otcovia biskupi pozývali na slávnosť jeho blahorečenia. Zvlášť to slovo - popolnica. Ved' áno, nebol to smetiak, ľudia kúrili vtedy doma v peciach drevom či uhlím a nezaplňali nádoby plastami, ale popolom. Každopádne zomrel opretý o schránku s odpadom, prachom, za ktorý bol celý svoj dospelý život mocnými považovaný; sám vnútorne dokonale pokorný, aby to dokázal vždy bez horkosti prijať, lebo...

Jankova mladšia sestra na začiatku dokumentu rozpráva, ako sa po prvom svätom

prijímaní celkom zmenil. Vraj už po ňom ani nezahrešil. Dá sa tomu veriť, zvlášť keď prihliadneme na neskoršie svedectvá jeho spolubratov vincentínov či spoluväzňov v lágroch, kde plnil plány na 250 % a po práci ešte zvolával na modlitbu ruženca. Musel to byť svätý blázon - jeden z tých podobných Františkovi, ktorých život drví a berie im aj to, čo nemajú, a lisuje z nich len svetlo. Vzor hodný nasledovania? Mesto postavené na návrší nepochybne. Nedosiahnuteľné?

Nemohlo mu ísť len o dokonalosť. Nie. Vedomie, že je len prachom, ho muselo radikálne prenikať. Ved' keby sa v ňom bolo zahniezdilo čo i len zrno pýchy, musel by byť rozdrvený. Nebol to duchovný atlét, čo si namýšľa, že dobre vytrénované vlastné sily mu postačia, aby doskočil až do spásy. Bol to veľký lúzer stojaci v pravde, čo hovorí: „Milujem ťa.“

Peter Pikulík, OFMConv

POZVÁNKA NA BLAHOREČENIE

Pozývame vás na slávnosť blahorečenia Jána Havlíka, ktorá sa bude konať v sobotu 31. augusta 2024 v areáli Baziliky Sedembolestnej Panny Márie v Šaštíne.

6:00 - odchod autobusu zo zastávky pred farským kostolom
10:00 - svätá omša blahorečenia
12:30 - individuálne uctenie relikvií
14:00 - odchod zo Šaštína

Cena za dopravu: 15 €

Je potrebné vziať si skladaciu stoličku.

Prihlášky nájdete v sakristii farského kostola.

Viac informácií na t. č. 0948 370 352 alebo na mailovej adrese: puteprievidza@gmail.com.

Farnosť Prievidza-mesto, Foto: www.katolickenoviny.sk

NZ-MY&2 PRAHA 3809

V čom alebo ako ste zakúsili Božiu dobrotu?

- **Andrejka (51 r.):** „Božiu dobrotu som zakúsila, keď som sa po dlhotrvajúcich zdravotných problémoch opäť postavila na nohy, dostala som novú silu a radosť.“
- **Lubka (62 r.):** „Pán je môj Pastier, nič mi nechýba... Keď máš Pána Boha, máš všetko, všetku dobrotu sveta. On je ten, čo nás vyslobodil svojou smrťou na kríži a od našich hriechov. Je to Pán Boh, ktorý sa stará dennodenne... Za všetko mu ďakujem!“
- **Marianka (41 r.):** „V živote som narobila mnoho hlúposti a občas som sa ocitla v naozaj nebezpečných situáciách. Aj keď som bola vtedy ešte neveriaca, Pán stál vždy pri mne a chránil ma. Nikdy sa mi nič zlé nestalo. Našiel ma ako stratenú ovečku a má ma rád, jeho dobrotu je nekonečná.“
- **Terezka (33 r.):** „Pred pár rokmi som rozmýšľala, čo chce Pán pre mňa, či mám ísť cestou zasväteného života, alebo vstúpiť do manželstva. Modlila som sa za správne rozhodnutie. A práve vtedy mi Pán poslal do cesty veriaceho chlapca, zoznámili sme sa pri organizácii púte k Panne Márii. Bola to obojstranná láska na prvý pohľad. Pán mi vo svojej добрote ukázal správnu cestu.“
- **Anastázia (80 r.):** „Božiu dobrotu zakusujem už od svojich 15 rokov, kedy som sa zasvätila do ochrany Škapuliarskej Panny Márie a tiež v mojej krásnej požehnanej mnohopočetnej rodine.“
- **Jarmila (72 r.):** „Odmalička mi Boh pomáha - a nezaslúžene. Preto ho milujem a prosím odpustenie. Už je to láska za lásku. Ďakujem.“
- **Božka (76 r.):** „Keď máš lásku v rodine, máš pokoj v srdci, je to Božia dobrotu. Potom ma tešia aj všetci v rodine, aj priateľky.“
- **Mária (76 r.):** „Keď brata Jožka operovali, modlili sme sa, Boh mu veľmi pomohol aj lekári. Pomáha mi vo všetkom aj v mojom veku, za čo mu ďakujem.“
- **Anna (76 r.):** „Božiu dobrotu zakúšam pri bolestiach. Všetko obetujem Božskému Srdcu a Srdcu Panny Márie. Tiež Božia dobrotu je v tom, že môžem prijímať najsvätejšieho Ježiša, ktorého mi prinesie kňaz. Prišiel za mnou syn aj vnúčatá, prijala som ich v láske a v bolestiach. Tiež ma potešil vnuk, ktorý mi zavolať, a tiež malé pravnúčkatá.“
- **Zuzana (70 r.):** „Že mi s láskou pomáhajú syn s nevestou v mojom utrpení.“
- **Alica (77 r.):** „Našla som si peknú kvetinku, o ktorej som myslela, že už neexistuje a prečítala som si knihu od Márie Waltorty. Veľa mi to dalo do života.“
- **Marieta (52 r.):** „Božiu dobrotu zakusujem po celý môj život. Aj keď sme osočovaní a okolo našej rodiny je veľa neprajníkov, Boh si nás vždy zastane a ochráni. A za to mu ustavične ďakujem. Snažíme sa žiť tak, ako chce Boh, a tak viem, že Boh sa o nás vždy postará. Celú dôveru vkladám do jeho Srdca. On sa postará vždy. Len mu treba dôverovať a milovať ho.“

Pripravili: Anna Gálová a Elena Cagáňová

„Čelím poslednej kapitole svojho života a neviem, čo ma čaká. Viem však, že Božie svetlo existuje, že on z mŕtvych vstal, že jeho svetlo je silnejšie ako akákoľvek temnota, že Božia dobrotu je silnejšia ako akákoľvek zlo tohto sveta.“

Pápež Benedikt XVI. 16. 4. 2012 pri príležitosti svojich 93. narodenín

Pútnické miesto Prievidza

Kostol Nanebovzatia Panny Márie v Prievidzi, miestnymi nazývaný mariánsky, je považovaný za najstarší kostol v meste. Mal byť súčasťou hradu písomne doloženého v roku 1276.

Krátko pred rokom 1427 prišli do Prievidze karmelitáni, aby obnovili a rozšírili kláštor situovaný pri kostole. Posledná zmienka o tomto kláštore pochádza z roku 1536.

Mariánska úcta

Karmelitáni sa hlásili k mariánskej úcte, podľa ktorej dostali aj svoje meno. Ich prievidzský kláštor patril medzi prvé na území Slovenska. Prievidzský konvent mal titul Svätého Kríža, čo dokladajú slová originálnej listiny: „*My, pokorní bratia svätého Kríža, ležiaci mimo mestečka Prievidze, rádu bratov slávnej Bohorodičky a vždy Panny Márie z vrchu Karmelu.*“

V roku 1430 priniesol do Prievidze provinciál rehole listinu, v ktorej pápež Martin V. udeľuje odpustky návštevníkom kostola na Mariánskom vršku. Takto sa stáva Kostol Nanebovzatia Panny Márie pútnickým miestom.

Socha Madony

Hlavný oltár kostola je v súlade s patrocinom kostola zasväteného Panne Márii. Rok 1721, uvedený vo farskej kronike, je spojený s obnovou sochy neskorogotickej Madony. Táto je dominantou oltára vyobrazená ako „v dreve stvárnený Milostivý obraz Panny Márie.“

Na bočných stranách ústrednej niky je text obsahujúci verše týkajúce sa sochy Madony, starobylého milostivého obrazu, ktorému sa pripisovalo zázračné pôsobenie. Slovenský preklad tohto textu znie: „*Táto socha Márie trvá šesťstoštyridsať rokov; iba teraz (v roku 1721) bola obnovená.*“

Podľa tohto textu by mala socha pochádzať z roku 1081. Prievidzský rodák Mikuláš Mišík, známy historik a kňaz, sa však jednoznačne vyjadruje o soche Panny ako o neskorogotickom diele z druhej polovice 15. storočia.

Reformácia a protireformácia

Pôsobenie karmelitánov v 15. a začiatkom 16. storočia bolo významným obohatením mesta. Karmelitáni prehĺbili kult Panny Márie. Ešte v prvej polovici 16. storočia však zasiahla katolícku cirkev hlboká kríza. Reformácia postupne získavala čoraz viac prívržencov. Stúpecami evanjelickej reformácie boli aj majitelia Bojnického panstva Turzovci, a tak sa už v polovici 60. rokov 16. storočia stala Prievidza luteránskou.

Po vymretí Turzovcov po meči sa pomery postupne zmenili. Bojnické panstvo získal katolícky magnát Pavol Pálfi. Po jeho smrti spravovala majetky jeho manželka Františka Khuen, ktorá podporila účinkovanie jezuitskej misie v Bojniciach. Pod vplyvom ich misie a za podpory grófy čoraz väčší počet obyvateľov panstva prešiel na katolícku vieru.

V auguste 1660 zhabala grófka evanjelikom starý mariánsky kostol pre prievidzských katolíkov s odôvodnením, že evanjelici užívajú hlavný mestský chrám. 15. augusta 1660 sa uskutočnilo opätovné

vysvätenie kostola. Týmto aktom sa obnovila tradícia púti, ktoré sa na Mariánskom vršku ako spomienka na túto udalosť konajú dodnes práve počas sviatku Nanebovzatia Panny Márie.

Pripravil: Pavol Schmidt

Zdroje:

MATÁKOVÁ, Barbora. Pamiatky. In Monografia mesta Prievidza, Štúdio Harmony, s. r. o. Banská Bystrica, 2013, s. 212-213.
MRVA, Ivan. Náboženské pomery v rokoch 1526 - 1848. In Monografia mesta Prievidza, Štúdio Harmony, s. r. o. Banská Bystrica, 2013, s. 110 - 113.
Historia Parochiae. Archív Rímskokatolíckej cirkvi Farnosť Prievidza-mesto, s. 15.

Fotografie:

1 - Kostol Nanebovzatia Panny Márie. Autor neznámy. Archív Klubu priateľov histórie Prievidze
2 - Procesia počas prievidzskej púte smerujúca z farského kostola k cintorínu. Autor neznámy. Archív Rímskokatolíckej cirkvi, farnosť Prievidza-mesto

Letné potulky Českom

V minulom čísle Bartolomeja sme vám písali o regióne Záhoria a krásnych záku-
tiach tohto kraja. Na skok odtadiaľto sú už naši západní susedia. Českú republiku
sme si toto leto zvolili za našu hlavnú destináciu. Tento článok je krátkym návo-
dom na to, ako si v nej naplánovať niekoľkodňové putovanie.

V prvom rade musíte vedieť, čo chcete navštíviť. My sme si v rodine sadli za stôl a hlavne dcéry dali tipy na krásne mies-
ta. Doplnili sme to ešte pár zaujímavými miestami a po ceste, samozrejme, nechý-
bali ani spontánne zastávky. No a keď už viete kam, treba sa rozhodnúť, ako. My
sme išli autom. Prešli sme dohromady 1 215 km po cestách rôznej kvality, husto-
ty a šírky. A nakoniec - kde budeme spať? Ideálne je rozdeliť si cestu na rovnomer-
né celky a rezervovať si hotel dopredu - najlepšie aj s raňajkami. Všetko sme
si zarezervovali už v apríli a v pondelok 1. júla sme vyrazili na cesty.

Hrad Bouzov a Zelená Hora

Vyrazili sme cez Starý Hrozenkov a ná-
sledne smerom severozápadne od Brna na
romantický hrad Bouzov. Hrad vyzerá ako
nedobytná stredoveká pevnosť, ale ide
o romantickú prestavbu z roku 1910. Na-
táčalo sa tu množstvo rozprávok a je sku-
točne impozantný. Určite si spomeniete
napríklad na rozprávku „O princeznej Jas-
něnce a létajícím ševci“. A presne na túto
vežu z rozprávky môžete aj vystúpiť.
V prvý deň sme mali ubytovanie v Žďáři
nad Sázavou priamo pod Zelenou Horou.
Pútnický kostol v tvare hviezdy na Zele-

nej hore je vrcholným dielom architekta
Santiniho. Toto miesto je zaradené do
zoznamu UNESCO a dýcha neskutočným
pokojom a religiozitou. Architektúra tu
naberá nepredstaviteľné podoby.

Hradec Králové a Adršpach

Na druhý deň sme smerovali do Adršpa-
chu. Neplánovaná zastávka v malebnom
Hradci Králové nás odmenila prekrásne
zrekonštruovanou Bielou vežou. Vnútro
veže je moderne a vkusne vybavené expo-
zíciou a výhľad na mesto z nej je čarovný.
Poobede sme dorazili do Adršpachu. Na
prehliadku úchvatného Božieho diela
v podobe skalného mesta si treba dopredu
cez internet zakúpiť vstupenky na presný
čas vstupu i parkovanie. Je to pohodlnej-
šie a zjednoduší vám to vychutnanie si
približne 3 - 4 hodinového okruhu, ktorý
vo vás zostane ako nezmazateľná stopa
Božej veľkoleposti v prírodných dielach.

Sněžka a Liberec

Nocovali sme v Adršpachu. V stredu bola na
pláne Sněžka, najvyšší vrch Čiech. Počasie
vyšlo a na vrchole nechýbala ani malá ro-
tunda, kde sa stretali turisti i pútnici z Čiech
i Poľska, keďže ide o hraničný vrchol.
Lanovka nám pomohla vo výstupe, a tak

Zelená Hora

Hradec Králové

sme v podvečer prišli do Liberca a poobednú kávu sme si vychutnali v ikonickej kaviarni na Ještěde. Je odtiaľto nádherný pohľad na okolie Liberca. Výstup je jednoduchý, keďže kúsok pod vrcholom je aj parkovisko. Aj liberecká radnica je skutočne krásna a krátka prehliadka vás v tomto pocite len utvrdí.

Panská skála, Říp a Mladá Boleslav

V Liberci sme prenocovali a ráno nás prekvapila teplota 4 °C. Chladné júlové ráno nám však nezabránilo navštíviť Panskú skálu. Bývalý kameňolom, ktorý poznáme z rozprávky Pyšná princezna, a obec Kamenický Šenov je kvôli tejto dominante dosť navštevovaný.

V popoludňajších hodinách sme po výdatnom obede vystúpili pešo na horu Říp. Na vrchole sa nachádza románska Rounda a na viacerých miesta zalesneného vrcholu sú krásne vyhladky. My odporúčame pražskú vyhladku, z ktorej sa vám naskytne dychberúci výhľad na stredočeskú platňu. Po krátkom presune zakladáme posledný tábor na prenocovanie v meste Mladá Boleslav. Na hlavnom námestí je zaujímavá fontána zobrazujúca hrajúce sa deti pri zurčiacom potôčku.

Múzeum Škody a Kutná Hora

V posledný deň sme mali objednanú komentovanú prehliadku Múzea Škody. Tu sme sa dozvedeli všetko o vývoji tejto značky. Zvyšok dňa sme už investovali do postupného presunu domov.

Nedovolili sme si však obísť nádherné banícke mesto Kutná Hora. Chrám sv. Barbory je tiež zapísaný do zoznamu UNESCO a je jedným z najkrajších príkladov gotiky v Čechách. Jeho majestätnosť je skutočnou oslavou Boha v podobe chrámu. Stredoveké mestečko našťastie nebolo až tak preplnené turistami, ako to tu býva zvykom.

A keďže posledný deň nášho putovania bol sviatkom sv. Cyrila a Metoda, uzavreli sme tento krásny týždeň svätou omšou v Buchloviciach, počas ktorej sme si uctili našich vierozvestcov. Pôvodne plánovaný Velehrad si nechávame na september, keďže chystáme farský výlet z Velkej Lehôtky do tohto pútnického chrámu.

Úvod júla bol síce chladný, ale na cestovanie to bolo ideálne. Dažďu sme sa úspešne vyhýbali a počasie v Adršpachu, na Sněžke, Ještěde a Řípe nás presvedčovalo neustále o Božej добрote. Stred Európy je bohatý na krásu prírody, historické pamiatky a zaujímavosti vytvorené ľudskými rukami. Zažili sme obrovské množstvo povzbudzujúcich stretnutí a rozhovorov s našimi českými bratmi. Tieto stretnutia dokonale naplnili náš plán spoznať znova o trochu viac Českú republiku. Nech vám dá Pán silu a chuť spoznávať krásy sveta a obohacovať sa touto krásou na ceste do večnosti.

Text a foto: Branislav Bullo

Sněžka

Kutná Hora

Plavby sv. Pavla v Stredomorí, 3. časť

9.

Syrakúzy, Taliansko (Sicília), 30.10.2016

Sv. Pavol navštívil na svojich cestách ešte mnoho miest, prevažne v Malej Ázii (dnešnom Turecku) a v Grécku. O Aténach, Cypre a Malte som už písal. Na svojej poslednej vynútenej ceste prišiel na územia dnešného Talianska. A práve o jednom z týchto miest je príspevok, ktorý práve čítate.

Ako sa píše v Skutkoch apoštolov, hneď po stroskotaní na Malte: „*Prišli sme do Syrakúz a zostali sme tam tri dni. Potom sme stade odrazili a dostali sa do Régia.*“ (Sk 28, 12 - 13) Čo sa dialo počas tých troch dní, to sa môžeme len domnievať.

Syrakúzy

Syrakúzy sú dnes veľkomestom s počtom obyvateľov takmer ako Bratislava, v minulosti bolo skôr známe pod názvom Ortigia. Tento názov označuje ostrov oddelený kanálom od pevniny, ktorý bol už v časoch Rímskej ríše opevnený a husto obývaný. Založili ich ešte Gréci. Až po obliehaní v rokoch 214 - 212 p. n. l. ich dobyli Rimania. Dobytie im sťažovali aj vynálezy génia Aristotela, ktorý tu žil. Vykopávky na Piazza E. Pancali ukazujú zvyšky starovekých chrámov. Jeden z takýchto chrámov bol v 7. storočí prestavaný na dnešnú Katedrálu Krista Kráľa a narodenia Panny Márie, v ktorej vnútri a v stenách sa zachovali pôvodné stĺporadia.

Sv. Lucia

Podľa latinského nápisu po obvodových stenách vo vnútri miestna cirkev odvodzuje svoj pôvod od sv. Petra, apoštola, ako druhá ním založená - po Antiochii. Na taliansky písanej tabuli sa spomína aj návšteva sv. Pavla a je tam zmienka o mnohých mučeníkoch. Jednou z najznámejších mučeníc je sv. Lucia, ktorá sa tu narodila ešte v 3. storočí za čias prenasledovania kresťanov. Lucia sa tajne zasvätila Bohu sľubom čistoty, avšak mala sa vydať za pohanského mladíka. Odmietnutý a urazený ju udal ako kresťanku konzulovi. Mučili ju a nakoniec sťali mečom.

Niektoré jej pozostatky si možno uctiť práve v tichu a prítmí tohto chrámu, ktorého múry i v letných horúčavách poskytujú príjemné osvieženie. Ak ho chcete navštíviť, pamätajte na to, že počas poobednej siesty je zatvorený.

Apoštolov Petra a Pavla pripomínajú aj sochy po okrajoch schodiska pod barokovým priečelím (prestavba v 17. storočí) zdobiacim námestie Piazza del Duomo. Zídeme dolu schodmi a prv, ako sa ponoríme do uličiek Ortigie, si v kaviarni naproti môžeme vychutnať kávičku s Canoli Dolci, typickým sicílskym zákuskom.

Text a foto: Marek Šimurka

Použité zdroje: Sicily. The Land of the Sun. Grafiche Milan Cards : Settimo Milanese (MI). 2015. 192 s., <https://www.zivotopisysvatych.sk/lucia-panna-a-mucenica/>, <https://arcidiocesi.siracusa.it/chiesa-cattedrale/>

Katedrála v Syrakúzach

Ludia sa pri nej presvedčali o добрote Boha

Blahoslavená Liduina Meneguzziová

Túžila po misiách - a tento sen sa jej splnil. V nemocnici v meste Dire Dawa v Etiópii slúžila chorým v čase druhej svetovej vojny. Vojaci volali sestru Liduinu Meneguzziovú anjelom milosrdenstva. A ona ich aj v týchto ťažkých časoch presvedčala o добрote Boha.

Eliza Angela Meneguzziová, neskoršia sestra Liduina, sa narodila 12. septembra 1901 v Albano Terme neďaleko Padovy v Taliansku ako druhá z ôsmich detí. Pochádzala z chudobnej roľníckej rodiny a jej rodičia neustále zápasili s biedou.

Život v chudobe

Eliza bola už od detstva veľmi zbožná. Každý deň sa zúčastňovala na sv. omši vo farskom kostole vzdialenom od jej rodnej obce dva kilometre. Ako 14-ročná začala pracovať ako pomocníčka v domácnostiach či upratovačka v penziónoch neďalekých kúpeľov Albano. Pomáhala tak rodičom zabezpečiť chod mnohopočetnej rodiny.

Vo voľnom čase učila deti modliť sa a pomáhala im spoznávať katechizmus. Bola veľmi usilovná a rada pomáhala iným. Pre jej radostnú a jemnú povahu ju mali ľudia veľmi radi.

V roku 1926, keď si jej mladší súrodenci po smrti otca v živote dokázali poradiť už aj sami, vstúpila do Kongregácie sestier sv. Františka Saleského a prijala rehoľné meno Liduina. Nasledujúce roky strávila v materskom dome v Padove, kde pracovala ako ošetrovatelka, gazdiná a sakristiánka v Kolégiu sv. Kríža.

Práca v nemocnici

V roku 1934 zložila Liduina doživotné sľuby, a tak sa predstavenej rozhodla zveriť so svojou túžbou po misiách. V roku 1937 jej

spolu s ďalšími 15 sestrami povolili vycestovať do Etiópie, aby tam šíрили evanjelium. Túto africkú krajinu si k sebe násilne pripojilo Taliansko a sestra Liduina tu ako Talianka nebola veľmi vítaná. No ako ošetrovatelka v nemocnici si čoskoro získala srdcia všetkých chorých i ranených bez ohľadu na pôvod či náboženstvo. Aj napriek tomu, že medzi ľuďmi, ktorých ošetrovala, bolo veľa vyznávačov islamu, sestra Liduina im bez problémov rozprávala o Božej dobrotivosti a o tom, že všetci ľudia sú jeho milovanými deťmi a čaká na nich v nebi. Často bdela pri zomierajúcich a povzbudzovala ich k zmiereniu pred stretnutím sa s Bohom.

Napokon sama ochorela na rakovinu. Svoje utrpenie obetovala za obnovenie mieru vo svete. Zomrela 2. decembra 1941 ako 40-ročná. Lekár, ktorý ju ošetroval, na jej adresu povedal: „Ešte nikdy som nikoho nevidel zomierať tak šťastne a radostne.“

Na želanie vojakov bola sestra Liduina pochovaná na vojenskom cintoríne v Dire Dawa. V roku 1961 boli jej pozostatky prevezené do materského domu v Padove. Pápež Ján Pavol II. ju blahorečil v roku 2002.

Pripravila: Petra Humajová

Životopisné údaje: Ž. Podlejski: Sol' zeme a svetlo sveta 7; www.catholica.cz

Foto: www.salesias.org

Skúste a presvedčte sa, milé deti, aký dobrý je Pán...

Ako? Tak, že mu budete dôverovať. Je dôležité si uvedomiť, že nebeský Otec je dobrý! Dobrý ocko, ktorý miluje svoje deti.

Keď tomu veríme, veríme aj tomu, že nech sa deje čokoľvek, on o tom vie a je to pre nás dobré, aj keď možno my tomu práve nerozumieme. Žiaden milujúci ocko predsa nechce pre svoje deti niečo zlé - a už vôbec nie ten, ktorý všetko stvoril... Aj nás.

Hľadajme dobro v našom živote, konajme, hovorme a žime dobro. Tak budeme chváliť to najvyššie dobro, ktorým je Pán.

Všetko na svete sa mení - počasie, príroda, prázdniny, nálada, udalosti, škola... Dokonca my sami sa meníme! Len jedno sa nikdy nezmení - dobrota a láska nebeského Otca k nám!

- 15.8. Nanebovzatie Panny Márie
- 24.8. Sviatok sv. Bartolomeja, apoštola, patróna našej farnosti
- 25.8. Sviatok sv. Jozefa Kalazanského, zakladateľ a rehole piaristov

Rubriku
pre deti
pripravila
Eva
Trepáčová

K R Í Ž O V K A

Sv. Angela Merici: „Chaos v spoločnosti je výsledkom (dokončenie v tajničke).“

Pomôcky: Ákos, ezine, pay, Ohm, gulag, nimba	Prudký tok tekutiny	Silno narieka	Maďarské mužské meno	Zero Tolerance Zone (skratka)	Predložka – smerovanie (niekam)	Národná rada Slovenskej republiky	Zlučovacia spojka	1. časť tajničky	Liečivá rastlina, poloker	Nin, Dol, IAH	Mnoho- násobne zväčšite	Časť tenisového zápasu
Obdobie voľna v škole										Iniciály herečky Saldana		
										Zač.písmeno		
Najvyššia akademická funkcia na VŠ							Elektronický magazín					
							Latinský pozdrav					
Poľná cesta vyhlbená v teréne					Syntetický čistiaci prostriedok							
					Čím píšeme							
Veľký strach, hrôza				Originál listiny								Zaplatiť po anglicky
				Bežný ihlič- natý strom								
	Pomodlili sa za Božiu priazeň pre nich	Jednotka elektrického odporu	Existuje 2. časť tajničky			Hláskovanie písmena r (z latinčiny)			Nezapletaný vrkoč			
Viera v nepodloženú súvislosť medzi javmi							Rímska číslica 1		Len			
									Ruský trestanecký tábor			
Opovrhol							Stromy s pe- rovitými lis- tami a pek- nou vôňou					
Mädli, húžvaj					Urán (chemická značka)		Ovocie podobné hruške					Zmeň rádióvu stanicu
							Kyslík (zn.)					
Vitamín (tokoferol)		Áno po rusky			Stála v daždi bez daždnika						Fosfor (značka)	
		Tropický strom			Kartová hra						Odpadový kanál	
Pohýb, pohni				Ludolfovo číslo (3,14)			Kód Ukrajiny				Slovenská republika	
							Inga v 4. páde (akuzatívne)				Patriaci Adi	
Chorvátske mesto pri Zadare				Osobné zámene				Nohavice hovorovo				
				Rímska číslica 50				Eastern Eu- ropean Time				
Patriace Amálke									Meno viace- rých obcí v Chorvátsku			
									Dusík (zn.)			
Cytologické vyšetrenie – Liquid-based Cytology				Veda o dedičných vlastnostiach a vývine								
Označenie letiska Georga Busha v Houstone				Rozomleté hrozno na mušt alebo víno					Bývalý minister obrany SR (Jaroslav ...)			

Tajnička z minulého čísla znie: „inžinierstvom“.

Pripravila Mária Suríková

Farská kronika od 1. júla do 28. júla 2024

Do farského spoločenstva sme
sviatosťou krstu prijali:

Ivan Kutliš
Patrik Eliot Šorman
Dana Lemusová
Emma Rajčová
Marko Maslen
Dávid Duchoň

S kresťanskou nádejou na stretnutie vo
večnosti sme sa rozlúčili so zosnulými:

Irena Šemnická, 87 r.
Michal Krištof, 84 r.
Ján Drienik, 78 r.
Margita Hornáková, 83 r.
Anna Szeghyová, 71 r.
Karol Zaťko, 90 r.
Jozef Ugróczy, 81 r.
Miroslav Švantner, 84 r.
Emília Klučková, 89 r.
Anton Kaliský, 54 r.

Hľadáme spolupracovníkov do redakcie

*Ak máte dar tvorivosti, viete písať alebo
cítite povolanie akokoľvek inak pomáhať
farskému časopisu Bartolomej, budeme
radi, keď sa nám ozvete a pridáte sa
k nám. Píšte na: bartolomej@farapd.sk.*

BARTOLOMEJ ČASOPIS PRIEVIDZSKEJ FARNOSTI

Vychádza s cirkevným schválením BÚ
v Banskej Bystrici č. 1127/98
Evidenčné číslo periodickej tlače:
EV 5759/19

Názov: Bartolomej
Periodicita: mesačná
Vydavateľ: Rímskokatolícka cirkev,
Farnosť Prievidza-mesto, Mariánska 4,
971 01 Prievidza, IČO: 31938671
Cena výtlačku: 0,70 €
ISSN: 2644-4658

Zodpovedný redaktor: Alojz Vlčko
tel.: 0902 202 898
e-mail: alozj.vlcko@gmail.com
Vedúca vydania: Petra Humajová
Grafika: Beáta Voskárová
Redaktori:
Jozef Repko, Oto Dokoupil,
Jozef Durkot, Peter Valachovič,
Elena Cagáňová, Anna Gálová, Štefan
Kollár, Anežka Kútiková, Mária Meli-
cherčíková, Mário Orság, Peter Pikulík,
Mária Pytlová, Mária Suríková, Eva
Trepáčová

Kontakt:
tel.: 046/542 28 01, web: www.farapd.sk
e-mail: bartolomej@farapd.sk
adresa: Redakcia Bartolomej
Mariánska 4, 971 01 Prievidza

Foto:
str. 1, 36 - Peter Melicherčík
str. 2, 3 - Mária Melicherčíková
str. 35 - organizátori LET2024 (hore),
Juraj Maroši

Tlač: Patria I., spol. s r. o.
Upozornenie:
Redakcia si vyhradzuje právo výberu
a úpravy príspevkov. Rukopisy nevraciam.

Gréskokatolícky a piaristický tábor, júl 2024

Skautský tábor, Kláštor pod Znievom, 18. - 28. júla 2024

